

Ukrep Sodelovanje

Tematski sklop »KRATKE DOBAVNE VERIGE, LOKALNI TRGI IN PROMOCIJSKE DEJAVNOSTI«

dr. Boštjan Kos

Ljubljana, 25.2.2014

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Republike Slovenije
za obdobje 2014-2020

www.program-podezelja.si

Ukrep Sodelovanje

- Člen 35 UREDBE (EU) št. 1305/2013 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 17. decembra 2013 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005
- Draft guidance document Co-operation (version: September 2013)
- Predlogi delegiranih in izvedbenih aktov
- Predlog Programa razvoja podeželja 2014-2020

Ukrep Sodelovanje

Sodelovanje, ki bo podprto v okviru tega ukrepa, zajema:

- **pilotne projekte,**
- **razvoj novih proizvodov, praks, postopkov in tehnologij na področju kmetijstva, prehrane in gozdarstva,**
- **horizontalno in vertikalno sodelovanje med udeleženci v dobavni verigi za razvoj kratkih dobavnih verig in lokalnih trgov,**
- **promocijske dejavnosti na lokalni ravni, ki so povezane z razvojem kratkih dobavnih verig in lokalnih trgov,**
- skupno ukrepanje za blažitev podnebnih sprememb ali prilagajanje nanje,
- skupinske pristope k okoljskim projektom in sedanjim okoljskim praksam (zlasti v povezavi z naravovarstvenimi vsebinami na območjih Natura 2000), vključno z učinkovitim upravljanjem voda, rabo obnovljive energije in ohranjanjem kmetijske krajine,
- diverzifikacijo kmetijskih dejavnosti v dejavnosti v zvezi z zdravstvenim varstvom, socialnim vključevanjem, kmetijstvom, ki ga podpira skupnost, ter izobraževanjem o okolju in hrani.

Upravičene oblike sodelovanja

Sodelovanje na omenjenih področjih se lahko zagotovi v različnih oblikah, ki vključujejo vsaj dva subjekta, in zlasti:

- (a) pristope sodelovanja med različnimi subjekti na področju kmetijstva, prehranske verige in gozdarstva ter med drugimi subjekti, ki prispevajo k doseganju ciljev in prednostnih nalog v okviru politike razvoja podeželja, vključno s skupinami proizvajalcev, zadrugami in medpanožnimi organizacijami;
- (b) vzpostavljanje grozdov in mrež, ki so posebno pomembni za izmenjavo strokovnega znanja in izkušenj ter razvoj novega in specializiranega strokovnega znanja in izkušenj, storitev in proizvodov;
- (c) ustanovitev in delovanje operativnih skupin EIP na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti.

Evropsko inovativno partnerstvo (EIP)

Cilji EIP na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti:

- (a) spodbujanje z viri gospodarnega, ekonomsko upravičenega, produktivnega, konkurenčnega ter podnebju prijaznega kmetijskega in gozdarskega sektorja z nizkimi emisijami, ki je odporen na podnebne spremembe in se razvija v smeri kmetijsko - ekoloških proizvodnih sistemov, pri čemer upošteva osnovne naravne vire, od katerih sta kmetijstvo in gozdarstvo odvisna;
- (b) pomoč pri zagotavljanju stalne in trajnostne oskrbe s hrano, krmo in biomateriali, kar vključuje obstoječe in nove vrste;
- (c) izboljšanje procesov za ohranjanje okolja ter prilagajanje podnebnim spremembam in njihovo blažitev;
- (d) vzpostavljanje povezave med najnovejšimi spoznanji iz raziskav in najsodobnejšo tehnologijo ter kmeti, upravljavci gozdov, podeželskimi skupnostmi, podjetji, nevladnimi organizacijami in službami za svetovanje.

Evropsko inovativno partnerstvo (EIP)

- EIP na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti si prizadeva izpolniti svoje cilje:
 - (a) z ustvarjanjem dodane vrednosti z boljšim povezovanjem raziskav in kmetijske prakse ter spodbujanjem širše uporabe razpoložljivih inovativnih ukrepov;
 - (b) s spodbujanjem hitrejšega in širšega prenosa inovativnih rešitev v prakso ter
 - (c) z obveščanjem znanstvenikov o potrebah po raziskavah kmetijske prakse.
- EKSRP prispeva k ciljem EIP na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti, tako da v skladu s členom 35 podpira operativne skupine EIP in mrežo EIP.

Naloge operativnih skupin EIP

Naloge operativnih skupin:

1. Operativne skupine EIP pripravijo načrt, ki vsebuje:
 - (a) opis inovativnega projekta, ki se bo razvil, preskusil, prilagodil ali izvedel;
 - (b) opis pričakovanih rezultatov in prispevka k cilju EIP o večji produktivnosti in trajnostnem upravljanju virov.
2. Operativne skupine pri izvajanju svojih inovativnih projektov:
 - (a) odločajo o pripravi in izvedbi inovativnih dejavnosti ter
 - (b) izvajajo inovativne dejavnosti z ukrepi, ki se financirajo v okviru programov razvoja podeželja.
3. Operativne skupine **razširjajo rezultate svojega projekta**, zlasti prek mreže EIP.

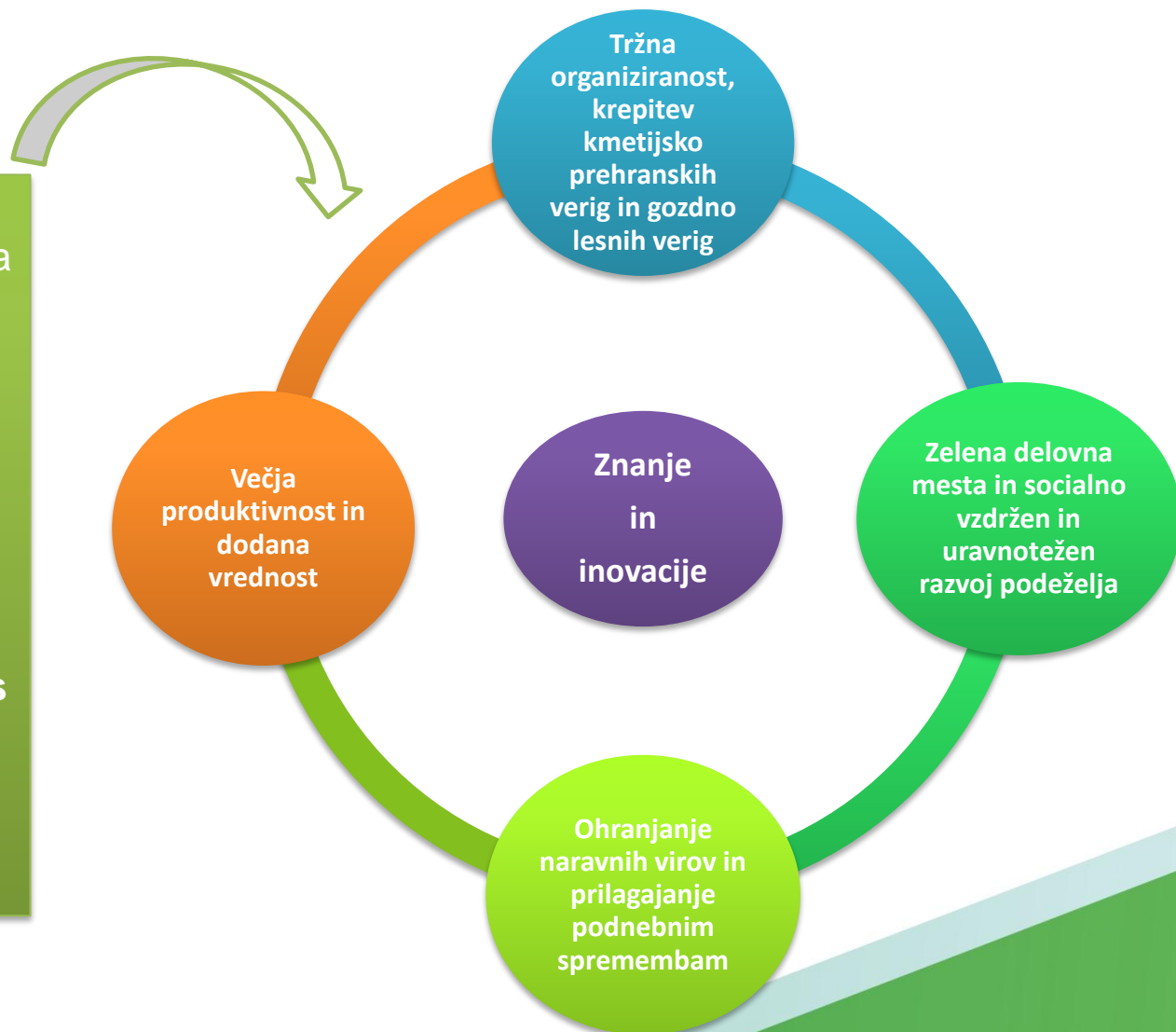
Upravičeni stroški

Do podpore v okviru tega ukrepa so upravičeni naslednji stroški, povezani z oblikami sodelovanja:

- (a) stroški študij o zadevnem območju, študij izvedljivosti ter priprave poslovnega načrta, načrta za upravljanje gozdov oziroma enakovrednega načrta ali lokalne strategije razvoja, razen strategije lokalnega razvoja LEADER;
- (b) stroški animacije zadevnega območja, da se zagotovi izvedljivost skupnega ozemeljskega projekta ali projekta, ki ga bo izvedla operativna skupina EIP na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti (EIP). V primeru gozdov lahko animacija zadeva tudi organiziranje usposabljanja, mrežno povezovanje članov in pridobivanje novih članov;
- (c) tekoči stroški sodelovanja;
- (d) neposredni stroški posebnih projektov, povezanih z izvajanjem poslovnega načrta, okoljskega načrta, načrta za upravljanje gozdov ali enakovrednega načrta, lokalne strategije razvoja, razen strategije lokalnega razvoja LEADER, ali neposrednih stroškov drugih ukrepov, usmerjenih v inovacije, vključno s preskušanjem;

Inovacije in prenos znanja v PRP 2014-2020

- V PRP 2014-2020 so inovacije in prenos znanja postavljeni v središče.
- Glavni ukrepi: člani 14, 15 in 35.
- Možne povezave s členom 17 - naložbe.
- Neposredne povezave s členom 14 – prenos znanja in demonstracijske aktivnosti.

Programiranje inovacij - Sodelovanje

- ❑ Glavni ukrep PRP 2014-2020, povezan z inovativnostjo je ukrep Sodelovanje, še posebej preko operativnih skupin EIP za kmetijsko produktivnost in trajnost.
- ❑ Operativne skupine EIP naj bi bile osredotočene predvsem (vendar ne zgolj) na:
 - pilotne projekte in
 - razvoj novih proizvodov, praks, postopkov in tehnologij na področju kmetijstva, prehrane in gozdarstva,
- ❑ Kljub temu pa se pričakuje inovativne in razvojne vsebine tudi iz projektov, ki bodo nastali v okviru drugih oblik sodelovanja ter tudi na drugih vsebinskih področjih:
 - Okolje (skupni pristopi reševanja okoljskih problemov...)
 - Trg (kratke dobavne verige, lokalni trgi...)
 - Področje sociale (diverzifikacija kmetijskih dejavnosti...)

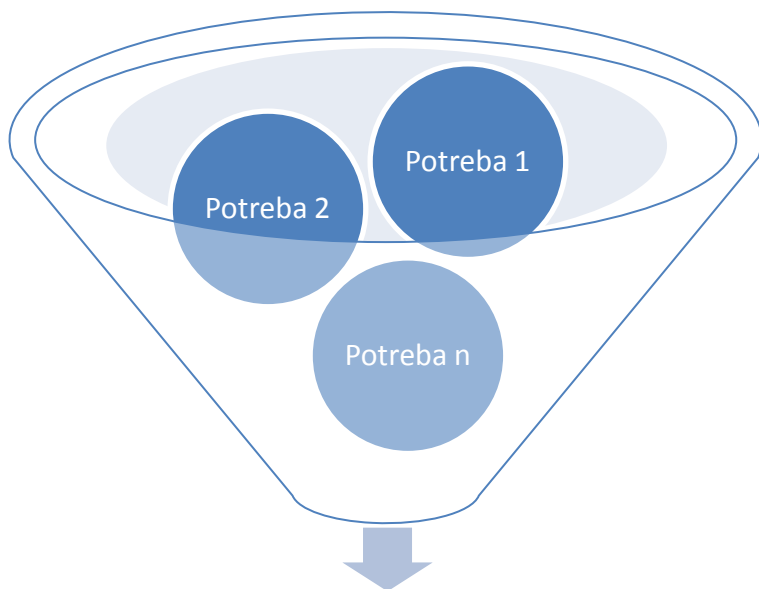

Rezultati projektov sodelovanja bodo lahko nadalje preneseni v prakso in do končnih uporabnikov preko aktivnosti prenosa znanja in demonstracijskih prikazov iz člena 14.

Proces priprave in izvedbe ukrepa

IDENTIFIKACIJA POTREB

1. Identifikacija potreb v kmetijski praksi

2. Prioritetna lista potreb

PROJEKT

3. Javni razpis

Vrednotenje, ocena & izbira projektov

Izvajanje projektov

Zaključek projektov

DISEMINACIJA

4. Diseminacija rezultatov/ Prenos znanja

Podatkovna baza projektov

1. FAZA: Identifikacija potreb

☐ PREDPOSTAVKE :

- Ideje morajo izhajati iz potreb, ki nastajajo v kmetijski praksi, na terenu.
- Raziskovalne in svetovalne ustanove izgubljajo stik s potrebami na terenu.
- Raziskovalni projekti nimajo prave uporabne vrednosti za prakso.

☐ DILEME:

- Kako prenesti informacijo o potrebah iz kmetijske prakse? Kako motivirati kmete in pridelovalce za pričetek definiranja potreb in projektnih idej?
- Kdaj in kako pogosto je potrebno definirati potrebe in na kakšen način?

☐ MOŽNI PRISTOPI:

- Mreža za razvoj podeželja
- Inovacijsko posredništvo
- Poziv za izraz interesa
- **Delavnice**

2. FAZA: Prioritetna lista potreb

☐ PREDPOSTAVKE:

- Omejena proračunska sredstva.
- Določanje prioritet zahteva strokovno znanje, ki ni na voljo v okviru administrativnih kapacitet ministrstva
- Potrebe in prioritete morajo biti določene neodvisno – potrebno se je izogniti konfliktu interesov.

☐ DILEME:

- Neusklajenost s splošnimi strateškimi usmeritvami.
- Možnost konflikta interesov.
- Togost.

☐ MOŽNI PRISTOPI:

- Ustanovitev strokovne skupine s področja različnih sfer (akademska, znanstvena, svetovalna...)

3. FAZA: Javni razpis

❑ PREDPOSTAVKE:

- Javni razpisi bodo temeljili na izbranih tematskih področjih.
- Vrednotenje in ocenjevanje projektnih predlogov zahteva strokovno znanje.

❑ DILEME:

- Ali izbrana tematska področja „zaključen seznam“ ali pa je možno izvajati tudi projekt izven tega seznama?
- Uporaba kvalitativnega ocenjevanja?

❑ MOŽNI PRISTOPI:

- Kvalitativno ocenjevanje – preko vključevanja strokovnjakov / ocenjevalcev.
- Podoben pristop kot pri raziskovalnih projektih.

4. FAZA: Diseminacija rezultatov

❑ PREDPOSTAVKE:

- Vsak projekt mora vključevati proces diseminacije rezultatov in prenosa znanja.
- Organ upravljanja mora zagotoviti, da rezultati in znanje nastalo v okviru projektov ne „izgubi“.

❑ DILEME:

- Trajnost projektov?
- Razširjanje znanja in rezultatov?

❑ MOŽNI PRISTOPI:

- Vloga mreže za podeželje – podatkovna baza na spletu, tiskan material, dogodki...
- Povezava na ukrep „Prenos znanja in informiranje“ (člen 14)

Časovnica

15. 11. 2013	<ul style="list-style-type: none">• PRP 2014-2020 poslan na EK v neformalno usklajevanje
February 2014	<ul style="list-style-type: none">• Delavnice
April 2014	<ul style="list-style-type: none">• Poziv za izraz interesa
May 2014	<ul style="list-style-type: none">• Uradno pošiljanje PRP 2014-2020 na EK
September/Oct. 2014	<ul style="list-style-type: none">• Potrditev PRP 2014-2020
November 2014	<ul style="list-style-type: none">• Prvi javni razpis za ukrep Sodelovanje

Delavnica

- **Tematski sklop »KRATKE DOBAVNE VERIGE, LOKALNI TRGI IN PROMOCIJSKE DEJAVNOSTI«**
- **Zajema vsebinska področja sodelovanja:**
 - pilotne projekte,
 - razvoj novih proizvodov, praks, postopkov in tehnologij na področju kmetijstva, prehrane in gozdarstva,
 - horizontalno in vertikalno sodelovanje med udeleženci v dobavni verigi za razvoj kratkih dobavnih verig in lokalnih trgov,
 - promocijske dejavnosti na lokalni ravni, ki so povezane z razvojem kratkih dobavnih verig in lokalnih trgov,
- **Fokusna tematska področja:**
 - Kratke dobavne verige
 - Lokalni trgi
 - Promocijske dejavnosti

Kratke dobavne verige

- Horizontalno in vertikalno sodelovanje med udeleženci v dobavni verigi za razvoj **kratkih dobavnih verig** in **lokalnih trgov**.
- Ti dve aktivnosti sta v okviru ukrepa Sodelovanje **tesno medsebojno povezani**.
- Podpora se lahko nameni le dobavnim verigam, ki so „**kratke**“ in trgov, ki so „**lokalni**“.
- V primeru kratkih lokalnih verig je podpora možna le v primeru dobavnih verig, ki vključujejo **največ en vmesni člen (posrednik) med kmetom in potrošnikom**.
 - Posrednik v tem primeru je subjekt, ki od kmeta kupi proizvode z namenom nadaljnje prodaje.
 - Npr.: trgovec, predelovalec (če odkupi proizvod)...
- DČ lahko v programu določi dodatne, natančnejše pogoje glede upravičenih oblik kratkih dobavnih verig.

Vprašanje:

Ali potrebujemo dodatne opredelitve za definicijo upravičene oblike kratke dobavne verige? Če da, kakšne?

Lokalni trgi

- Horizontalno in vertikalno sodelovanje med udeleženci v dobavni verigi za razvoj **kratkih dobavnih verig** in **lokalnih trgov**.
- Ti dve aktivnosti sta v okviru ukrepa Sodelovanje **tesno medsebojno povezani**.
- V veliko primerih bodo lokalni trgi temeljili zgolj **na osnovi kratkih dobavnih verig**. V takšnih primerih, za namen upravičenosti, ni potrebno določiti nobenih dodatnih pogojev.
- V primerih, ko lokalni trg ne bo temeljil zgolj na kratkih dobavnih verigah bo potrebno določiti dodatne parametre, ki definirajo lokalni trg:
 - a) aktivnosti predelave in trženja se morajo odvijati **v radiju [X] km od kmetije**, kjer je nastal proizvod
 - b) program RP določa **alternativno definicijo lokalnega trga**, ki ne temelji na administrativnih mejah.

Vprašanje:

Ali podpreti le lokalne trge na osnovi kratkih dobavnih verig?

Ali določiti dodatne parametre definicije lokalnega trga?

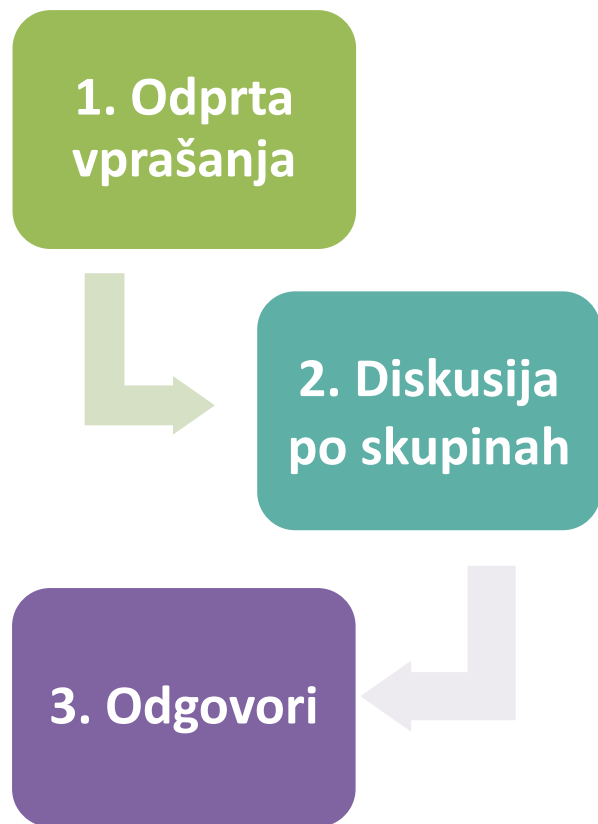
Kateri naj bodo ti parametri in kakšne naj bodo njihove vrednosti?

Promocijske dejavnosti

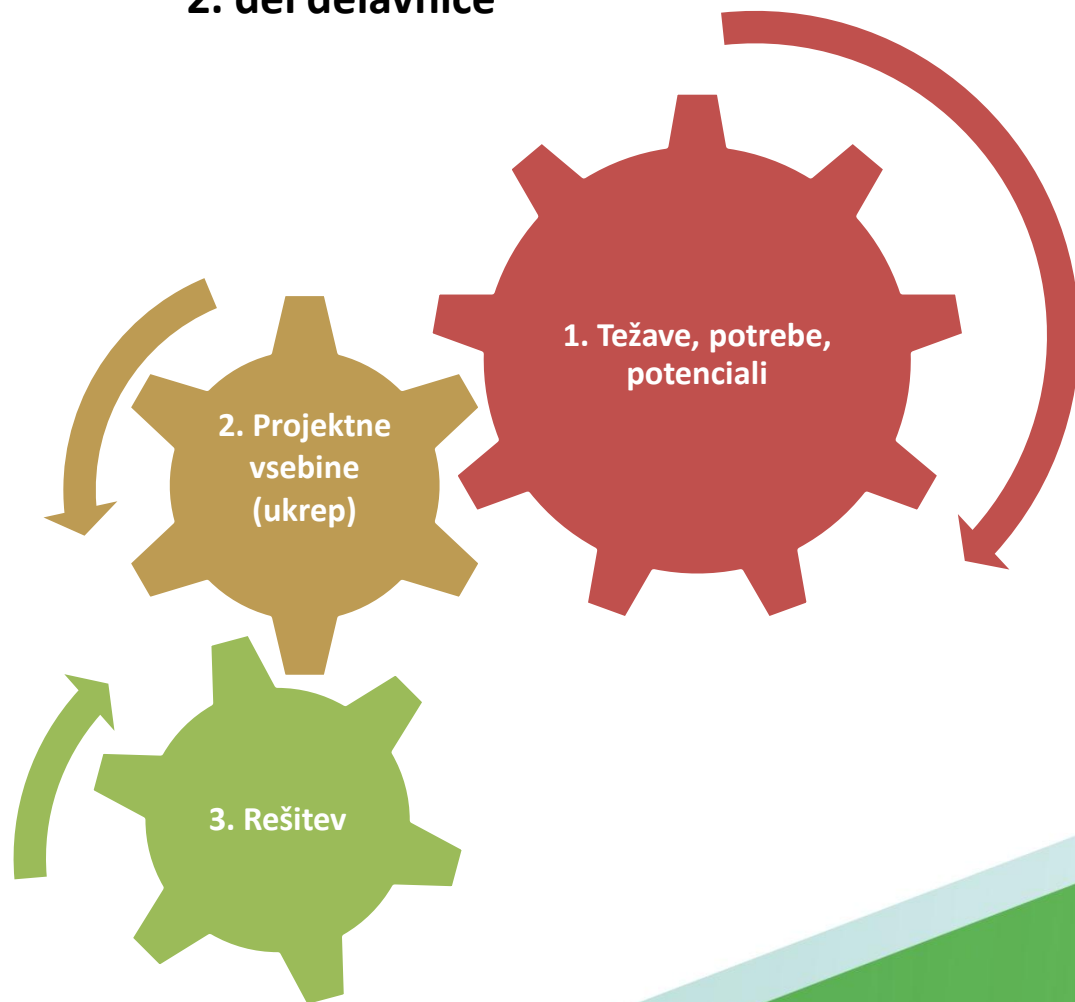
- Ukrep Sodelovanje lahko podpira promocijo dobavnih verig ali trga, če dobavna veriga / trg izpolnjujeta prej omenjene pogoje.
- Promocija je upravičena v povezavi s kratkimi dobavnimi verigami ali **lokalnimi trgi v njihovi „celoti“** in ne le za posamezne ali del proizvodov, ki izhajajo iz njih.
- Promocija je torej namenjena **razvoju** kratkih dobavnih verig ali lokalnih trgov in **osveščanju** potrošnikov o njihovem obstoju ter **komuniciranju** glede koristnosti nakupovanja preko njih.

Koncept delavnice

1. del delavnice

2. del delavnice

1. Določanje težav, potreb in potencialov

1. Vsaka skupina določi **3 ključne težave, potrebe ali potencialne** za vsako fokusno tematsko področje:
 - Kratke dobavne verige
 - Lokalni trgi
 - Promocijske dejavnosti

2. Predlogi projektnih vsebin

1. Vsaka skupina predlaga **3 projektne vsebine** za vsako od 3 predlaganih ključnih težav, potreb ali potencialov za področja:
 - Kratke dobavne verige
 - Lokalni trgi
 - Promocijske dejavnosti
2. **Poročanje** vsake od skupin.

Rezultat delavnice

- **Odgovori na odprta vprašanja**
- **Definirane ključne težave, potrebe in potenciali**
- **Predlagane projektne vsebine za reševanje**

Nadaljnji koraki

Poziv za izraz
interesa

Končna
uskladitev in
potrditev
projektnih
sklopov in vsebin

Javni razpis

Hvala za pozornost

1. Odgovori na vprašanja

1. Ali potrebujemo dodatne opredelitve za definicijo upravičene oblike kratke dobavne verige? Če da, kakšne?

2. Ali podpreti le lokalne trge na osnovi kratkih dobavnih verig?

3. Ali določiti dodatne parametre definicije lokalnega trga? Kateri naj bodo ti parametri in kakšne naj bodo njihove vrednosti?

- a) aktivnosti predelave in trženja se morajo odvijati v radiju [X] km od kmetije, kjer je nastal proizvod
- b) program RP določa alternativno definicijo lokalnega trga, ki ne temelji na administrativnih mejah.

2. Problemi, rešitve

1. Vsaka skupina določi **3 ključne težave, potrebe ali potenciale** za vsako fokusno tematsko področje:
1. Vsaka skupina predlaga **3 projektne vsebine** za vsako od **3 predlaganih ključnih težav**, potreb ali potencialov za področja:
 - Kratke dobavne verige
 - Lokalni trgi
 - Promocijske dejavnosti

